

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึง... เหนภาพในปัจจุบันของการจัดการโซ่อุปทานอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ประเภทต่างๆในประเทศไทย รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการโซ่อุปทาน และเสนอแนะแนวทางที่จะยกระดับความสามารถในการแข่งขันให้มีศักยภาพที่จะแข่งขันกับระดับนานาชาติได้ โดยมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ซึ่งเป็นผู้ผลิตในห่วงโซ่อุปทาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กรณีศึกษาด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ประกอบการหรือผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจของโรงงานตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 10 แห่ง โดยทำการศึกษาในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโซ่อุปทานโดยใช้หลักการของแบบจำลองอ้างอิงการดำเนินงานในโซ่อุปทาน (SCOR-Model) เพื่อที่จะสามารถเข้าใจรายละเอียดและทราบถึงขั้นตอน ข้อเท็จจริงรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการดังกล่าว จากนั้นได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ที่เป็นผู้ผลิต เพื่อสำรวจถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการจัดการโซ่อุปทานในปัจจุบันของผู้ผลิตผลไม้แปรรูปในด้านการวางแผน การจัดหา/การรวบรวมวัตถุดิบ การผลิตและการจัดการวัสดุคงคลัง และการจัดส่ง ว่ามีความสัมพันธ์กับขนาดหรือลักษณะของอุตสาหกรรมหรือไม่ และศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการตอบสนองเชิงอุตสาหกรรม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสุ่มตัวอย่างจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยจำนวน 10 จังหวัด ได้แก่จังหวัดพิษณุโลก สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ลพบุรี ระยอง พังงา ภูเก็ต นครศรีธรรมราช ฉะเชิงเทรา และ ประจวบคีรีขันธ์ จากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการแปรรูปผลไม้ในจังหวัดต่าง ๆ เหล่านั้นจำนวน 68 ราย ผลการจากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวพบว่า ในภาพรวมอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ที่มีลักษณะอุตสาหกรรมที่ต่างกันจะมีการดำเนินงานในด้านนโยบายและโครงสร้างองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าการดำเนินงานในด้านการจัดหา/การรวบรวมวัตถุดิบ ด้านการผลิตและการจัดการวัสดุคงคลังและด้านการจัดส่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างยิ่งที่ระดับ 0.01 อย่างไรก็ตามไม่พบความแตกต่างกันในด้านการวางแผนกับลักษณะอุตสาหกรรมที่ต่างกัน

The objectives of this research were to investigate and analyze the current situation of supply chain management in preserved fruits in Thailand, as well as identifying problems and obstacles along the supply chain. It aims to suggest the ways to enhance capabilities in global arena. The scope of the study emphasized only in manufacturing entrepreneurs which are producers in the supply chain. The initial part of this primary research was conducted via site visits and in-depth interviews with ten manufacturing companies using Supply Chain Operation Reference Model (SCOR-Model). Principally, the objective of this stage was to understand every activity and problems both in inbound, operational and outbound logistics systems. After that, a questionnaire was developed based on information obtained from interviewing ten entrepreneurs and a review of the relevant literature. The second stage aimed to investigate the efficiency of supply chain management in terms of planning, sourcing, production, inventory management and delivery dimensions of manufacturing entrepreneurs or producers. The questionnaire was designed to use to evaluate the current practice of each dimension with the industry size. Moreover, this phase of the research was conducted in order to investigate key factors that have an impact on responsiveness capabilities and to pinpoint current obstacles along the supply chain. Ten provinces were random selected using simple random sampling procedure i.e. Phitsanulok, Samut Sakhon, Sumut Songkhram, Lop Buri, Rayong, Phang Nga, Phuket, Nakhon Si Thammarat, Chachoengsao, and Prachuap Khiri Khan. A total of sixty-eight entrepreneurs from these provinces were involved in this study. The hypothesis testing using one way-ANOVA revealed that there were statistical difference between the size of industry and the overall assessment in policy and the structure of business ($p= 0.05$). In addition, the industry size was significantly related to the overall assessment in sourcing, production process, inventory management and delivery ($p= 0.01$). However, it must be noted that there were no statistical difference between the size of the industry and the overall assessment in planning process.